

41.0603 תעסוקת אזרחים - ביטוח ופרישה לגימלאות

כללי

1. עובדי צה"ל ייהנו מהסדרי הביטוח הר"מ:-
- א. ביטוח מקיף, בהתאם להסכם שבין מערכת הביטחון לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י - הארגון הארצי לעובדי צה"ל לבין "מבטחים" - מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ, ייהנו העובדים מביטוח הזיקנה, נכות ושאיירים בהתאם לתקנות קרן פנסייה מקיפה של "מבטחים".
- ב. ביטוח העובדים בשטחים שמעבר לקו הירוק - העובדים (לרבות אלה המועסקים עפ"י חחה מיוחד) בוטחו לפי פוליסת ביטוח מפני תאונות אישיות - סיכוני מלחמה, באמצעות משרד הביטחון.
- ג. ביטוח הדדי - בהתאם לתקנות ביטוח הדדי של "מבטחים" בע"מ.
- ד. ביטוח נוסף - בהתאם להסכם שנערך בין ארגון עובדי צה"ל לבין הנהלת "מבטחים" בע"מ, מבוטחים עובדי צה"ל בביטוח נוסף וכן מבוטחות נשות ע"צ בביטוח אשת חבר.

נוהל

2. ביטוח מקיף בהתאם לתקנות קרן פנסייה מקיפה של "מבטחים" (להלן - הקרן) כולל:-
- א. גימלת זיקנה.
- ב. גימלת נכות.
- ג. גימלת שאירים של עובד, שנפטר טרם הגיעו לגיל פרישה.

גימלת זיקנה

3. תנאים לזכאות לגימלת זיקנה:-
- עובד צה"ל, הפורש מעבודתו, יהיה זכאי לגימלת זיקנה, אם יעמוד בתנאים הר"מ:-
- א. מלאו לגבר 65 שנים מלאות ולאשה 60 שנים מלאות (עובד שבתעודת הזהות שלו לא רשומים יום וחודש הלידה - ייחשב 1 ביולי כיום והחודש הקובעים, שבהם הגיע לגיל הפרישה).
- ב. היה חבר "מבטחים" במשך 10 שנים קלנדריות לפחות או חבר בקרן פנסייה אחרת, שעמיה קיים הסדר רציפות זכויות, ובתנאי שלא פדה ההפרשות הכספיות והזכויות הפנסיוניות.
- ג. מועדי הפרישה לגימלאות הם: - 1 בחודש ינואר, אפריל, יולי, אוקטובר, שלאחר הגיעו לגיל הפרישה.
4. נוהל פרישה של עובד צה"ל שהגיע לגיל פרישה:-
- א. מידי שנה, בחודש ינואר, יפיץ מרכז תע"צ רשימה שמית של המועמדים לפרישה לגבי השנה הבאה, מ-1 בינואר עד 31 בדצמבר.

- ב. הרשימה תופץ ליחידות הנוגעות בדבר ול"מבטחים" ותכלול את הפרטים הר"מ:-
- (1) פרטים אישיים (מספר תעודת זהות, שם פרטים ושם משפחה).
- (2) תאריך לידה מלא (יום, חודש ושנה).
- (3) תאריך תחילת עבודה בצה"ל.
- ג. מרכז תע"צ יצרף לרשימות האמורות "שאלון מועמד לפרישה", אשר ימולא ע"י כל עובד המועמד לפרישה ויוחזר למרכז תע"צ, תוך חודשיים מקבלתו.
- ד. מידי 3 חודשים יפיץ מרכז תע"צ ליחידות הנוגעות בדבר הודעה מעודכנת של עובדים, המועמדים לפרישה בתום 3 החודשים.

- ה. מפקד היחידה יראיין את המועמד לפרישה, יביא לידיעתו את תאריך הפרישה ויודיע למרכז תע"צ במכתב, אם אכן מועד הפרישה בתוקף או שהוא מסתייג ממועד הפרישה שנקבע.
- ו. לאחר קבלת תשובת מפקד היחידה על מועד הפרישה כפי שנקבע, ימציא מרכז תע"צ הוראה על פרישת העובד, אליה תצורף איגרת פרידה מטעם ראש המרכז ואיגרת אינפורמטיבית לפורש. העתק מההוראה יועבר למת"ש 352-ענף שכר עובדי צה"ל ול"מבטחים". התאריך, שיקבע מרכז תע"צ לסיום העסקת העובד, יחייב את מפקד היחידה לסיים את העסקת העובד ויחייב את מת"ש להפסיק את תשלומי השכר.
- ז. מפקד היחידה יעביר דו"ח פיטורין או התפטרות (טופס 793) למרכז תע"צ, תוך שבוע מתאריך סיום העסקתו של העובד.

5. זכויות פנסיונריות:-

- א. שיעור גימלת הזיקנה והשכר הקובע יהיו בהתאם לתקנות "מבטחים".
- ב. גימלאי, הזכאי לגימלת זיקנה מ"מבטחים" - תשולם לו הגימלה ב-5 בכל חודש, עבור אותו חודש.
- ג. בהתקיים התנאים שנקבעו בתקנות "מבטחים", יהיה רשאי החבר בקרן לפנות ל"מבטחים" בבקשה לאשר לו היוון של 25 אחוז מגימלת הזיקנה החודשית שלו לתקופה של 5 שנים, בהתאם לתנאים המפורטים בתקנות "מבטחים".

גימלת נכות

6. תנאים לזכאות לפרישה עקב נכות:-

- א. נכה - אדם, שכושרו לעבוד נפגע לתקופה של 3 חודשים, לפחות, ועקב כך אינו מסוגל, מחמת מצבו הגופני או הנפשי, להמשיך ולעבוד בעבודתו או בעבודה מתאימה אחרת, בלי שתיוגרם הרעה במצב בריאותו, כפי שקבעה ועדה רפואית.

(1) עובד צה"ל יהיה זכאי לגימלת נכות, בהתאם לתנאים הר"מ:-

- (א) היה חבר בקרן פנסייה מקיפה של "מבטחים" שנה אחת לפחות, ושולמו עבורו 12 תשלומים חודשיים מלאים.
- (ב) התקבל לקרן בטרם הגיעו לגיל 55 שנה - לגבי עובד, 50- שנה - לגבי עובדת.
- (ג) היות העובד נכה כמוגדר לעיל.
- (ד) נכוונתו לא נגמרה ע"י פגיעה בתאונת עבודה, כמוגדר בחוק הביטוח הלאומי, או תאונה שנגרמה בדרך לעבודה וחזרה ממנה ו-או נובעת מפעולת איבה.
- (2) התקבל עובד לעבודה עם מחלה או מום, אשר כתוצאה מהם לקה בנכות מלאה תוך כדי עבודתו בצה"ל, יהיה זכאי לגימלת נכות מלאה דק אחרי 3 שנות חברות בקרן.
- (3) העובד יהיה זכאי לתשלומים, לאחר מיצוי כל ימי המחלה.

7. נוהלי פרישה עקב נכות:-

- א. מערכת הביטחון, העובד ונציגות העובדים רשאים לבקש הוצאת עובד לגימלאות עקב נכות מלאה במסגרת הביטוח המקיף.
- ב. בקשה כנ"ל תוגש באמצעות מפקד היחידה ע"ג טופס מתאים, שיכלול פרטים על מועמד לפרוש לגימלת נכות, ב-4 העתקים, בהתאם לדוגמה הניתנת בנספח א' לפקודה זו, ואליה תצורף הצהרת העובד על ויתור סודיות רפואית, חתומה בידי העובד.
- ג. בכל מקרה שסיבת הבקשה היא מחלה, יש לצרף חוות דעת רפואית של רופא תעסוקה, בציון שם וכתובת המרפאה ומספר פנקס קופ"ח של העובד.
- ד. הבקשה תועבר למרכז תע"צ, תוך 48 שעות ממועד קבלתה.
- ה. אם אושפז העובד במוסד רפואי, יצוין שם המוסד ומענו.

בלמ"ס

41.0603
פקודות מסכ"ל, 25 נוב' 82

1. מרכז תע"צ יעביר את הבקשה, תוך 48 שעות ממועד קבלתה (למעט מקרים הטעונים בירור נוסף), לגורמים הר"מ:-
  - (1) "מבטחים" בע"מ.
  - (2) משב"ט - הממונה על תעסוקת עובדים.
  - (3) למת"ש - 352 ענף שכר ע"צ יועבר העתק ממכתב הלוואי בלבד.
2. "מבטחים" יזמין את העובד לוועדה רפואית ויודיע למרכז תע"צ על מועד התכנסות הוועדה הרפואית. העובד יוזמן לוועדה הרפואית בהתאם לסידורי הוועדה.
3. מרכז תע"צ יורה את מפקד היחידה לשלוח את העובד ולסייע לו להגיע לבדיקה הרפואית.
4. המלצות הוועדה הרפואית יועברו למשרד הבטחון - הממונה על תעסוקת עובדים.
5. כל המלצה של הוועדה הרפואית תידון בהנהלת הקרן לביטוח מקיף וטעונה אישור.
6. החלטות הנהלת הקרן יפורסמו למרכז תע"צ ולמת"ש - 352 ענף שכר ע"צ ע"י משב"ט - הממונה על תעסוקת עובדים.
7. במטרה למנוע עיכובים יפעלו מרכז תע"צ ומת"ש על סמך מכתב הטיוטה (מסיכום דיון הנהלת הקרן) שיועבר, מייד בתום הדיון, ע"י הממונה על תעסוקת עובדים.
8. אישרה הנהלת הקרן לביטוח מקיף את יציאת העובד לגימלת נכות, תודיע על כך למרכז תע"צ; מרכז תע"צ יודיע על האישור כאמור למפקד היחידה, אשר יתאם עם העובד מועד יציאתו לגימלה ויודיע על המועד למרכז תע"צ.
9. מרכז תע"צ יודיע למת"ש - 352 ענף שכר ע"צ ול"מבטחים" על המועד, שנקבע ליציאת העובד לגימלת נכות.
10. מפקד היחידה ידווח למרכז תע"צ ולמת"ש, ע"ג טופס 793, מייד עם סיום העסקת העובד.

גימלת שאירים של עובד שנפטר עם הגיעו לגיל הפרישה.

8. קיצבה -
  - א. שאיריו של עובד, שנפטר טרם הגיעו לגיל פרישה, יהיו זכאים לקיצבה בתנאים הר"מ:-
    - א. לקיצבת שאירים זכאים בן או בת הזוג, יתומים, כולל ילדים חורגים ומאומצים עד גיל 21, הורים התלויים בפרנסת העובד שהתקבל לקרן, לפני שמלאו לו 55 שנים (עובדת - 50 שנה), עבד במערכת הביטחון שנה אחת לפחות, שילם 12 תשלומים חודשיים מלאים ונפטר לפני הגיעו לגיל פרישה.
    - ב. שאירי עובד, שנפטר עקב מחלה שממנה סבל טרם הצטרפותו לקרן, יהיו זכאים לקיצבה, אם שולמו עבורו 36 תשלומים חודשיים מלאים.
9. ביטוח הדדי -
  - א. לביטוח הדדי זכאים שאירי עובד שנפטר, אשר בשנת פטירתו (היינו בתקופה שבין 1 בינואר עד 31 בדצמבר של אותה שנה) הועברו הכספים שנוכו ממשכורתו ל"מבטחים".
  - ב. שאירים, לצורך ביטוח הדדי, הינם - אלמנה, אלמן, ילדים עד גיל 21, כולל ילדים חורגים ומאומצים, והוריו של הנפטר. נפטר עובד ולא הותיר אחריו שאירים כאמור לעיל, ישולם הביטוח ההדדי לפי צו קיום צוואה ו-או צו ירושה, שניתן על עזבון העובד שנפטר, הכל בהתאם לתקנות הביטוח ההדדי של "מבטחים".
10. מענק ביטוח משלים -

עובד, שהוכרה לו נכות לצמיתות, או עובד שנפטר וטרם נשלמה תקופת ההכשרה (12 חודשי חברות בקרן) יהיה זכאי, הוא או שאיריו, למענק ביטוח משלים או ביטוח הדדי להחזר הכספים ששולמו, לפי הסכום הגבוה שביניהם.
11. ביטוח נוסף -

עובד צה"ל, שטרם הגיע לגיל 65 שנה, ועובדת, שטרם הגיעה לגיל 60 שנה, מבוטחים לאחר 6 חודשים

בלמ"ס

ראשונים להעסקתם בביטוח נוסף, כפי שנקבע בהסכם המיוחד בין ארגון עובדי צה"ל ל"מבטחים" ובכפוף לתקנות ביטוח הדדי של "מבטחים".

12. ביטוח אשת חבר -

עובד צה"ל מבוטח ב"מבטחים" בביטוח אשת חבר, גם כאשר אשתו מבוטחת ב"מבטחים" בזכות עצמה, וזאת בהתאם לתקנות הביטוח ההדדי ובהתאם להסכם, כאמור בסעיף 11 לעיל.

פרישה מוקדמת

13. פרישה מוקדמת בהתאם לתקנות "מבטחים":-

א. עובד צה"ל, שמלאו לו 60 שנה, ועובדת, שמלאו לה 55 שנה, ולזכותם 180 תשלומים פנסיונריים, לפחות, בפנסייה מקיפה, רשאים, בהסכמת המעביד, לפרוש לגימלה מוקדמת.

ב. שיעור הגימלה בפרישה מוקדמת יחושב לפי השיעור המגיע לחבר עקב חברותו בעת הפרישה בפועל, בהפחתה עפ"י מקדמי הפחתה חודשיים.

ג. שיעור הגימלה שייקבע, כאמור, קבוע ולא ישונה עוד.

14. פרישה מוקדמת בהתאם להסכם בין מערכת הביטחון, ארגון עובדי צה"ל ו"מבטחים":-

א. בהתאם להסכם רשאית הנהלת הקרן לביטוח מקיף להחליט על פרישתו המוקדמת של עובד, שהגיע לגיל 60 שנה ועובדת, שהגיעה לגיל 55 שנה, מטעמי תשישות, במקרים חריגים, בכפוף לכך שהעובד הביע הסכמתו בכתב לפרוש לגימלאות מוקדמות וחתם ב"מבטחים" על הצהרה, כי בתקופה שלאחר הפרישה לא יהיה רשאי לעבוד בשכר.

ב. המדובר בתשלום גימלה מלאה, שתשלומיה יחלו לאחר ניצול ימי מחלה וחופשה.

שמירת זכויות פנסיונריות

15. הפסקת עבודה:-

א. עובד, היוצא לחופשה ללא תשלום (חל"ת) לתקופה העולה על 3 חודשים, יפנה למחלקה לעובדי מערכת הביטחון במרכז "מבטחים" ויבקש אישור להשלמת זכויות החל"ת.

ב. עובד, אשר הפסיק לעבוד בצה"ל, ולזכותו רשומים 120 תשלומים חודשיים פנסיונריים, רשאי לפעול כלהלן:-

(1) הקפאת הזכויות עד הגיעו לגיל הפרישה.

(2) עובד, שהפך לעצמאי ו-או עבר לעבוד במקום, שאין עובדיו מבוטחים בשום קופת גמל, רשאי לפנות ל"מבטחים" בבקשה להמשיך את חברותו, עד הגיעו לגיל הפרישה.

(3) עבר העובד לעבוד במקום עבודה, שעובדיו מבוטחים בקרן גימלאות הסתדרותיות ו-או גימלה תקציבית, שאיתם קיים הסדר רציפות זכויות, ולא משך את כספו מ"מבטחים", יחול עליו הסדר רציפות זכויות.

(4) הפסיק העובד לעבוד בצה"ל והוא מבקש את לקבל את כספו מ"מבטחים" וזכאי לכך בהתאם לתקנות "מבטחים", יפנה לסניף "מבטחים" שבאיזור מגוריו ויחתום על המסמכים המיועדים לכך.

בלמ"ס

41.0603
פקודות מטכ"ל, 25 נוב' 82

נספח א' לפקודה 41.0603

ש מ ר (לאחר המילוי)
א י ש י

יחידה

מרכז תנע"צ-9508 ענף תו"פ - רמ"ד פליטה (4)

הנדון: פרטים על מועמד לביטוח מקיף

א. פרטים אישיים

מספר ת"ז		שם משפחה		שם פרטי		מצב משפחתי		תאריך לידה	
רגיל או משימתי		תאריך התחלת עבודה בצה"ל		תעריף שכר		מס' מקצוע		דרגת שכר	
יחידה		תקציב		מתאריך					
מס' פנקס חבר הסתדרות		סניף קופ"ח		חברות בקרנות פנסיה לפני עבודתו בצה"ל					
ב. פרטים על עבודה כעובד צה"ל		כתובת פרטית							
חוות דעת על עבודתו בפועל כיום ולפני כן, על יעילותו בעבודה כיום ולפני כן.									
האם הועבר לעבודה אחרת? ציין איזו _____ מתאריך _____ מאיזו סיבה _____ האם תפקידו החדש קבוע? כן או לא _____ היעדרויות מעבודה _____ מחלות קודמות _____ הגבלה רפואית בעת קבלתו לעבודה _____									

ג. המלצת מפקד היחידה

סיבת הפרישה _____
המלצה _____

_____ (חתימה)

_____ (תאריך)

_____ (שם פרטי ושם משפחה) (דרגה)

_____
_____

_____
(חתימה)

_____
(שם פרטי ושם משפחה) (דרגה)

ש מ ר